

14. MASIA DEL GALLIPONT -O DE LA LLOCA-

Fig. 1: *Aspecte actual de la masia* [Fotografia], 2021, Arxiu del CEL.

COORDENADES: *latitud 39.57313, longitud -0.54849*

*Se situa en la partida del Gallipont, a l'oest de l'Eliana, enclavada
entre la séquia de Gallipont i la via fèrria València-Lliria.
Pertany al terme municipal de la Pobla de Vallbona.*

EN RUÏNES

Fig.5 i 6: Restes del roll del Pilar que naixia del roll de Gallipont, en les immediacions de la Masia de Lloca [Fotografia], 2021, Arxiu del CEL.

També coneguda com *Masia del Bobo*. Comptava amb unes 140 fanecades de terra, de les quals 36 eren de regadiu, 35 de secà i la resta, garriga. En les seues immediacions, procedent del roll del Gallipont, naix el roll del Pilar el qual circulava fins a la *Masia del Pilar*.

ELS PROPIETARIS

Segons Vicent Llavata Pitarch (1981i), aquesta masia fou construïda per una família composta de diversos germans que procedien de Benimàmet o Burjassot, tots ells jugadors de pilota valenciana, llevat d'un que tenia una discapacitat intel·lectual.

Potser el nom de Masia del Bobo es deguerà a aquesta circumstància, tenint en compte que en aquells temps aquest qualificatiu valia per a qualsevol discapacitat intel·lectual.

El nom de *Masia de la Lloca*, seguint el mateix autor, seria l'altra denominació amb què hom la coneixia, a causa del gran nombre de fills que tenia. Corria l'acudit que *tan grossa era que quan es parava a descansar enmig del camí, interceptava el pas de carros i mules i no deixava passar ningú*. (p. 258).

Hi ha constància dels masovers que residien en aquesta masia en l'any 1865: el senyor Cristóbal Marimón Roch, de 35 anys; la seua dona, senyora Francisca Ferrandis Tamarit de 32 anys i els fills del matrimoni, Leocadia, Dolores i Bárbara, de 7, 4 i 2 anys respectivament (APSAPV, LCPV, 1865).

Posteriorment, la masia passà a ser propietat del senyor **Cayetano Hernández Pizcuet**, dedicat al comerç, qui va ostentar diferents càrrecs de caràcter benefactor: vicetresorer de l'*Asociación de Beneficencia de Nuestra Señora de los Desamparados* en l'any 1880 (La Unión Católica) i tresorer de la junta del *Boletín de la Asociación de Católicos* de 1881 (El Almo-gávar).

El senyor Cayetano va morir el 13 de juny de 1882 a València (La Correspondencia de España), i la seua dona, senyora Adelina Tiscornia, el dia 25 del mateix mes, també a València (La Correspondencia de España, 1882b). Per ser menors d'edat els seus fills, Amparo i Cayetano Hernández Tiscornia, els seus béns estigueren tutelats per un Consell de Família, fins a la majoria d'edat (Millán Madhau, 1897).

La filla, senyora Amparo Hernández Tiscornia, va morir a Barcelona, l'1 de juny de 1914 (Las Provincias). El fill, senyor **Cayetano Hernández Tiscornia**, propietari únic de la masia, es va casar amb la senyora Isabel Querol Martínez el dia 5 de novembre de 1902 en l'església de Sant Joan del Mercat de València (Las Provincias). La núvia era neboda del poeta Querol (Vicent Wenceslau Querol i Campos).

Del senyor Cayetano Hernández Tiscornia sabem que es va dedicar al comerç. Fou nomenat vicesecretari del *Real Automóvil Club Valenciano* el 13 de gener de 1912 (Las Provincias), i també va ser president del Sindicat de Regs de la Poble de Vallbona en 1931 (La Correspondencia de Valencia). En 1924,

formà part de la junta de la *Cámara Agrícola Provincial* (Las Provincias), coincidint aquest any amb la petició per part de la *Sociedad Hidroeléctrica Española* de la instal·lació d'una línia de transport d'energia elèctrica que afectava els terrenys de la masia, des de la central de Nou Moles a l'estació de Benaguasil i que havia de passar per les estacions del Pla i de l'Eliana. (Arxiu Municipal de la Poble de Vallbona, 1924).

En 1926 formà part de la *Cámara Oficial Agrícola*, en la secció de cultius generals (Las Provincias), càrrec que repetí en 1931 (Las Provincias, 1931a).

A la mort del poeta Querol, oncle de la seua dona, la premsa el va situar en el moment en què la germana del poeta, Peregrina Querol,

Fig. 7: La germana del poeta diposita records en la base del monument.

Nota: La respectable Sra. D^a. Peregrina Querol, depositando una caja de recuerdos íntimos en los cimientos del monumento que se está erigiendo en los Jardines del Real por iniciativa de «las Provincias», de Desfilis, 1931a, *Las Provincias*, p. 2. Biblioteca Virtual de Prensa Histórica. Ministerio de Cultura y Deporte. España.: CC BY 4.0

Fig. 8: Inauguració del monument.

Nota: Inauguración del monumento al poeta Vicente W. Querol, de Desfilis, 1931b, *Las Provincias*, p. 1. Biblioteca Virtual de Prensa Histórica. Ministerio de Cultura y Deporte. España.: CC BY 4.0.

diposità unes ofrenes en la base de la què hauria de ser l'escultura en honor del poeta (Las Provincias, 1931b).

La masia fou restaurada entre els anys 1940 i 1960, amb algunes reformes menors.

Actualment, la masia està deshabitada i desmantellada, tot i que s'alça en peu i és perceptible el seu aspecte tosc: un únic edifici de dues altures i teulada a dues aigües, amb aspecte més de fàbrica que d'habitatge.

Es manté una gran espai erm a l'entrada, amb una superfície sobreelevada amb escala i restes d'elements que, presumiblement, corresponien a altres edificacions annexes.

Tota la masia està circumdada per una tanca de pedra que actualment presenta pintades i grafitis, amb una porta de reixa a l'entrada.

Fig. 9 i 10: Sostre a dues aigües sobre un cos prismàtic de dues altures amb pilastres exteriors entre les finestres [Fotografia], 2021, Arxiu del CEL.

Fig. 11: *Esplanada de terra a l'entrada de la masia* [Fotografia], 2021, Arxiu del CEL.

Fig. 12: *Superfície sobreelevada amb escala i restes de taulells* [Fotografia], 2021, Arxiu del CEL.

Fig. 13 i 14: Tanca amb pintades i porta de reixa [Fotografia], 2021, Arxiu del CEL.

El seu interior, destrossat, conserva les bigues de fusta del sostre.

Fig. 15 i 16: *Interior amb les bigues de fusta* [Fotografia], 2021, Arxiu del CEL.

Fig. 17: *Enganxada a la façana posterior, corre la séquia que rega els camps circumdants* [Fotografia], 2021, Arxiu del CEL.

REFERÈNCIES

- Archivo Municipal de la Pobla de Vallbona. (2 de juliol de 1924). *Comunicación de la publicación en el Boletín Oficial de la Provincia del anuncio de la autorización para la instalación de una línea de energía eléctrica desde la central de Nou Moles a la estación de Benaguacil, pasando por las del Pla y l'Eliana de la Compañía de Tranvías y Ferrocarriles de Valencia, por parte de la Sociedad Hidroeléctrica Española*. Agenda de Alcaldía - Manuscrit, sign.10348-04. La Pobla de Vallbona (València). https://savex.gva.es/flora/jsp/index_view_opac_castellano.jsp?record=savex_3703501
- El Amogávar. (6 de febrer de 1881). Noticias Varias. *El Amogávar. Diario ultramontano*. p. 2. Biblioteca Virtual de Prensa Histórica. Ministerio de Cultura y Deporte. España: CC BY 4.0. https://prensahistorica.mcu.es/es/catalogo_imagenes/grupo.do?path=2000665478
- La Correspondencia de España. (13 de juny de 1882). Edición de la Tarde. DEHOY [sic] 13 de junio: Han fallecido. *La Correspondencia de España: Diario universal de noticias*. p. 2. Biblioteca Virtual de Prensa Histórica. Ministerio de Cultura y Deporte. España: CC BY 4.0. https://prensahistorica.mcu.es/es/catalogo_imagenes/grupo.do?path=1006538632
- La Correspondencia de España. (26 de juny de 1882). EDICIÓN DE LA NOCHE DE AYER 25 de junio: Han fallecido. *La Correspondencia de España. Diario Universal de Noticias. Eco Imparcial de la Opinión y de la Prensa*. p. 2. Biblioteca Virtual de Prensa Histórica. Ministerio de Cultura y Deporte. España: CC BY 4.0. https://prensahistorica.mcu.es/es/catalogo_imagenes/grupo.do?path=1006538464
- La Correspondencia de Valencia. (12 de desembre de 1931). Corporaciones: Sindicato de Riegos de Puebla de Vallbona. *La Correspondencia de Valencia: diario independiente de la noche*. p. 4. Biblioteca Virtual de Prensa Histórica. Ministerio de Cultura y Deporte. España: CC BY 4.0. https://prensahistorica.mcu.es/es/catalogo_imagenes/grupo.do?path=2000728630
- La Unión Católica. (29 de gener de 1880). Sección de noticias: La Asociación de Beneficencia Nuestra Señora de los Desamparados. *La unión Católica: diario religioso político*. p. 2. Biblioteca Virtual de Prensa Histórica. Ministerio de Cultura y Deporte. España: CC BY 4.0. https://prensahistorica.mcu.es/es/catalogo_imagenes/grupo.do?path=2000671780
- Las Provincias. (1 de gener de 1924). Cámara Agrícola Provincial. *Las Provincias: diario de Valencia*. p. 2. Biblioteca Virtual de Prensa Histórica. Ministerio de Cultura y Deporte. España: CC BY 4.0. https://prensahistorica.mcu.es/es/catalogo_imagenes/grupo.do?path=2000800072
- Las Provincias. (11 de juny de 1914). Crónica mortuoria. *Las Provincias: diario de Valencia*. p. 2. Biblioteca Virtual de Prensa Histórica. Ministerio de Cultura y Deporte. España: CC BY 4.0. https://prensahistorica.mcu.es/es/catalogo_imagenes/grupo.do?path=2000794531
- Las Provincias. (13 de gener de 1912). Notas de SPORT. *Las Provincias: diario de Valencia*. p. 2. Biblioteca Virtual de Prensa Histórica. Ministerio de Cultura y Deporte. España: CC BY 4.0. https://prensahistorica.mcu.es/es/catalogo_imagenes/grupo.do?path=2000792553
- Las Provincias. (18 de agost de 1926). Cámara Oficial Agrícola: Se constituye la sección de «Cultivos Generales». *Las Provincias: diario de Valencia*. p. 3. Biblioteca Virtual de Prensa Histórica. Ministerio de Cultura y Deporte. España: CC BY 4.0. https://prensahistorica.mcu.es/es/catalogo_imagenes/grupo.do?path=2000790401
- Las Provincias. (5 de març de 1931b). El monumento al poeta Querol. *Las Provincias: diario de Valencia*. p. 6. Biblioteca Virtual de Prensa Histórica. Ministerio de Cultura y Deporte. España: CC BY 4.0. https://prensahistorica.mcu.es/es/catalogo_imagenes/grupo.do?path=2000799204
- Las Provincias. (6 de maig de 1931a). Notas de la Cámara Oficial Agrícola: Junta Ordinaria del Pleno. *Las Provincias: diario de Valencia*. p. 4. Biblioteca Virtual de Prensa Histórica. Ministerio de Cultura y Deporte. España: CC BY 4.0. https://prensahistorica.mcu.es/es/catalogo_imagenes/grupo.do?path=2000801010
- Las Provincias. (6 de novembre de 1902). Crónica nupcial. *Las Provincias: diario de Valencia*. p. 2. Biblioteca Virtual de Prensa Histórica. Ministerio de Cultura y Deporte. España: CC BY 4.0. https://prensahistorica.mcu.es/es/catalogo_imagenes/grupo.do?path=2000791328

Libro de Censos. (1865). *Archivo Parroquial de la Iglesia de Santiago Apóstol*. Libro de Censos, Poble de Vallbona, N-2. img. DSC_6317. [Masia del Gallipont]. Servicio Diocesano de Archivos Parroquiales de Valencia. València. <https://www.arxparrvalencia.org/menu-principal-c/sala-del-investigador/fotodigitalizaciones/3365.html>

Llavata, V. (1981i). *Historia de la Villa y Baronía de la Poble de Vallbona*. [Masia de Gallipont]. pp. 258-259. Ayuntamiento de la Poble de Vallbona.

Millán Madhau, F. [Secretari], (1897). *Acta del juzgado del Mar (Valencia) para reconstituir el Consejo de familia de los menores, Desamparados y Cayetano Hernandez Tiscornia*. Col·lecció de manuscrits de les deliberacions del Consell de Família. Arxiu del Cel. L'Eliana (València).

LLISTA DE FIGURES

Fig. 1: *Aspecte actual de la masia* [Fotografia], (2021). Arxiu del CEL.

Fig. 2: Institut Cartogràfic Valencià (2016l). Masia de Gallipont - Bobo - Lloca [39.57313, -0.54849] [La Poble de Vallbona] [Fotografia aèria]. 1:1000. *Ortofoto de 1956-1957 de la Comunitat Valenciana*. Pancromàtica i 50 cm de resolució. Valencia: Centro Cartográfico y Fotográfico; Instituto Geográfico Nacional. Recuperat de <https://visor.gva.es/visor/>

Fig. 3: Institut Cartogràfic Valencià. (2022k). Masia de Gallipont - Bobo - Lloca [39.57313, -0.54849] [La Poble de Vallbona] [Ortofoto]. 1:1000. *Ortofoto de la Comunitat Valenciana en RGBI i 25 cm de resolució*. València. Generalitat. Recuperat de <https://visor.gva.es/visor/>

Fig.4: Herмосilla Pla J. (Dir) (2009): Los regadíos históricos del Turia Medio: la Serranía y el Camp de Túria. Colección regadíos históricos valencianos, nº11. Direcció General de Patrimini Cultural Valencià. Generalitat Valenciana. Confederación Hidrográfica del Turia. (CHJ) <https://www.chj.es/es-es/ciudadano/publicaciones/Paginas/Indice.aspx?Libro=Cartograf%C3%ADa+de+regad%C3%ADos+hist%C3%B3ricos>

Fig. 5 i 6: *Restes del roll del Pilar que naixia del roll de Gallipont, en les immediacions de la Masia de Lloca* [Fotografia], (2021). Arxiu del CEL.

Fig. 7: Desfilis. (5 de març de 1931a). Notas Gráficas Crónica: La respetable Sra. Da. Peregrina Querol, depositando una caja de recuerdos íntimos en los cimientos del monumento que se está erigiendo en los Jardines del Real por iniciativa de «Las Provincias» [Fotografia]. *Las Provincias: diario de Valencia*. p. 2. Biblioteca Virtual de Prensa Histórica. Ministerio de Cultura y Deporte. España: CC BY 4.0. https://prensahistorica.mcu.es/es/catalogo_imagenes/grupo.do?path=2000799204

Fig. 8: Desfilis. (25 de juny de 1931b). Portada: Inauguración del monumento al poeta Vicente W. Querol [Fotografia]. *Las Provincias: diario de Valencia*. p. 1. Biblioteca Virtual de Prensa Histórica. Ministerio de Cultura y Deporte. España: CC BY 4.0. https://prensahis-torica.mcu.es/es/catalogo_imagenes/grupo.do?path=2000799325

Fig. 9 i 10: *Sostre a dues aigües sobre un cos prismàtic de dues altures amb pilastres exteriors entre les finestres* [Fotografia], (2021). Arxiu del CEL.

Fig. 11: *Esplanada de terra a l'entrada de la masia* [Fotografia], (2021). Arxiu del CEL

Fig. 12: *Superfície sobre elevada amb escala i restes de taulells* [Fotografia]. (2021). Arxiu del CEL.

Fig. 13: *Tanca amb pintades* [Fotografia], (2021). Arxiu del CEL.

Fig. 14: *Porta de reixa* [Fotografia], (2021), Arxiu del CEL.

Fig. 15 i Fig. 16: *Interior amb les bigues de fusta* [Fotografia], (2021). Arxiu del CEL.

Fig. 17: *Enganxada a la façana posterior, corre la séquia que rega els camps circumdants* [Fotografia], (2021), Arxiu del CEL.